

Frederikshavn Kommune
Rådhus Allé 100
9900 Frederikshavn

Att. sagsbehandler Sisse Lindholm

Kystzoneforvaltningen
J.nr. 2025 - 18221
Ref. miwus
Den 9. april 2025

Afgørelse om genoptagelse og ændring til dispensation til udgravning af klit til placering af affaldscontainere m.m., inden for strandbeskyttelseslinjen

Ansøgning

Frederikshavn Kommune har den 20. maj, 6. juli og 13. august 2024 søgt om dispensation fra Naturbeskyttelseslovens § 15 til udvidelse af toiletbygning, udgravning af klit med henblik på placering af affaldscontainere, etablering af støttevæg, befæstning af udgravet areal i klit med asfalt, samt lovliggørende dispensation til flagstang, inden for strandbeskyttelseslinjen på ejendommen matr.nr. 331a Skagen Bygrunde, Østre Strandvej 110, 9990 Skagen, i Frederikshavn Kommune.

Kystdirektoratet har den 28. august 2024 truffet afgørelse i sagen, der henstår upåklaget.

Ved mail af 30. september 2024 og 4. marts 2025 har Frederikshavn Kommune tilskrevet Kystdirektoratet med anmodning om genoptagelse af sagen for så vidt angår placering af affaldscontainere med henvisning til Fredningsnævnets afgørelse af 23. september 2024.¹

Anmodningen om genoptagelse omhandler udgravning af klit med henblik på placering af affaldscontainere, etablering af støttevæg, befæstning af udgravet areal i klit med asfalt, hvilket behandles i det følgende.

Afgørelse

Kystdirektoratet genoptager hermed sagen og træffer afgørelse om at ændre afgørelsen af 28. august 2024 for så vidt angår placering af affaldscontainere, etablering af støttevæg, befæstning af udgravet areal i klit med asfalt, hvortil der meddels dispensation efter naturbeskyttelseslovens § 65 b, stk. 1, jf. § 15.

I kan læse mere om lovgrundlaget for afgørelsen i *bilag 1*.

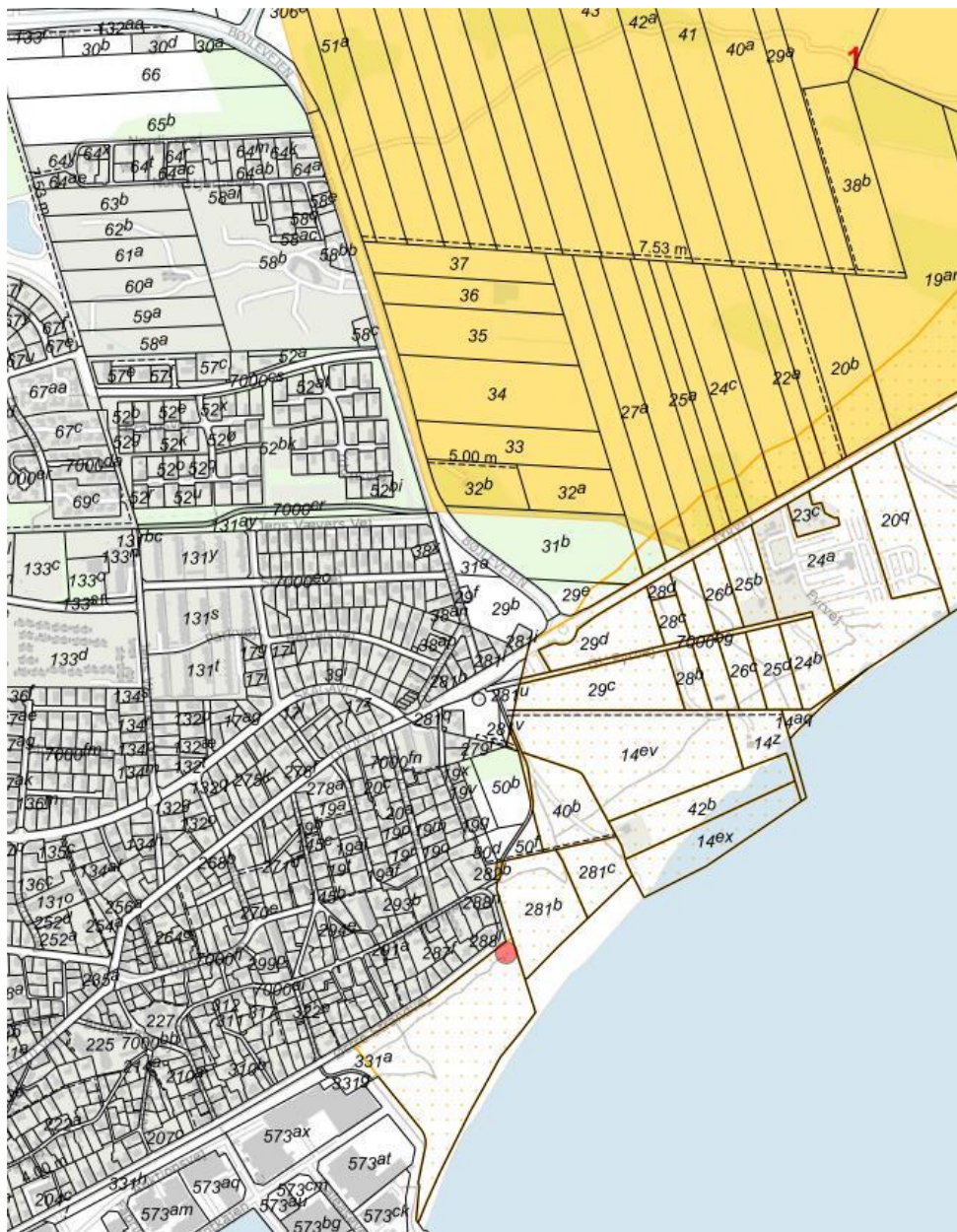
Afgørelsen kan påklages

Afgørelsen kan påklages inden for fire uger.

¹ FN-NJN-37-2024: Etablering af offentligt toilet og containere på Østre Strandvej, Skagen

I kan se en klagevejledning i *bilag 2*.

Matr. nr. 331a Skagen Bygrunde, Skagen i Frederikshavn Kommune i er på ca. 4,4 hektar og beliggende ud mod kysten ved Kattegat.

2

Affaldscontainere og toilettet er placeret i det fredede område Skagen Sønderstrand inden for strandbeskyttelseslinjen ved adgangsvejen fra Østre Strandvej til stranden. Der er beskyttet § 3-naturtype i form af hede på det ansøgte areal.

Fredning

Arealerne er endvidere omfattet af Fredningsnævnets afgørelse af 1. oktober 1996 om fredning af arealer ved Skagen Sønderstrand og Fyrbakken, der har til formål:

- at skabe en varig sikring af områdets kulturhistoriske samt landskabelige, geologiske og øvrige naturhistoriske værdier,
- at sikre områdets fortsatte funktion som nærrekreativt område, -
- at give mulighed for at der kan ske naturgenopretning og pleje i området, således at tabte og forringede naturværdier kan genskabes efter en samlet plan.

Fredningen har en bestemmelse om, at der ikke må foretages terrænændringer, og at der ikke må bebygges. Der må således ikke opstilles transformatorstationer, master, vindmøller, skure, boder eller lignende, der må ikke finde teltslagning eller camping sted eller føres luftledninger over arealerne. Fredningen skal dog ikke være til hinder for, at der efter Fredningsnævnets godkendelse af placering og udformning opføres en kiosk-og toiletbygning på det Skagen kommune tilhørende areal.²

Det ansøgte

For at få plads til de affaldscontainere som i dag er placeret på toiletbygningens nordside, ønsker Frederikshavn Kommune at udvide arealet her, og projektet forudsætter derfor at der udgraves ca. 5,1 m² af klitten mod nord, samt at det udgravede areal befæstes med asfalt.

Om etablering af støttevæg samt asfaltbelægning i klitten efter udgravning har kommunen oplyst, at disse tilstandsændringer kun er nødvendige, hvis den ansøgte udgravning af klitten bag affaldscontainerne udføres.

I forbindelse med ombygning af toiletbygning ønskes også etableret en ny type støttevæg mod terræn; kommunen oplyser at materialet er egetræsstolper ”som holder bedre på sandet...”, jf. nedenstående billede.

Om støtteelementet oplyser kommunen, at det nye støtteelement formentligt vil være i sammen højde, som det gamle, hvis containerne flyttes ind i klitten for at holde på sandet.

² FN-NJN-37-2024: Etablering af offentligt toilet og containere på Østre Strandvej, Skagen.

Fig. 2. Foto som viser eksempel på den type støttevæg, som ønskes opsat (fra materiale vedlagt ansøgningen)

Der må derfor ud fra det oplyste fjernes så meget af en fredet klit, at affaldscontainerne lige akkurat kan stå i sammenhæng med bygningen og skjult over lang afstand.

Kommunen vurderer, at containerne står bedst og mest diskret ved toiletbygningen også i forhold til de omkringliggende genboer, hvilket Fredningsnævnet er enige i.

I forhold til beplantningen på den del af klitten, som oprindeligt ønskedes bortgravet, består denne hovedsageligt af hjælme iblandet ganske få urter, græsser og den invasive rynket rose. Frederikshavn Kommune har vurderet naturkvaliteten til at være i middel tilstand, men arealet som ønskes bortgravet, er tydeligt påvirket af næringsstoffer og invasive arter.

I forbindelse med behandling af sagen i Fredningsnævnet har Danmarks Naturfredningsforening og Friluftsrådet bemærket, at den del af klitten, som man oprindeligt ønskede affaldscontainerne gravet ind i, ikke er naturlig klit.

Vurdering efter lovgivning om international naturbeskyttelse

I behandlingen af en ansøgning om dispensation fra strandbeskyttelseslinjen skal Kystdirektoratet vurdere, om det ansøgte kan påvirke Natura 2000-områder eller dyre- og plantearter på habitatdirektivets bilag IV. Læs evt. mere herom i bilag 1.

Natura 2000

Det nærmeste Natura 2000-område (nr. 1 Skagens Gren og Skagerrak) ligger ca. 650 meter mod nordøst. Natura 2000-området omfatter habitatområde nr. 1 Skagens Gren og Skagerrak.

Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området ses i bilag 3.

Det er Kystdirektoratets vurdering, at det ansøgte ikke i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke Natura 2000-området væsentligt. Ved vurderingen er der særligt lagt vægt på afstanden til Natura 2000-området og det ansøgt begrænsede karakter. Det ansøgte vil således efter Kystdirektoratets vurdering ikke medføre en væsentlig påvirkning af de naturtyper, levesteder

og/eller arter, som området er udpeget for at bevare, og der er derfor ikke behov for en nærmere konsekvensvurdering.

Bilag IV-arter

På baggrund af et generelt kendskab til bilag IV-arters forekomst i Danmark og deres valg af levested samt gennemgang af offentlige databaser, vurderer Kystdirektoratet, at lokaliteten er et potentielt levested for bilag IV-arter. Der er således registreret markfirben i klitlandskabet omkring toiletbygningen og i det nærliggende Natura 2000-område.

For så vidt angår udvidelse af arealet ved toiletbygningen til affaldscontainere, vurderer Kystdirektoratet, at det ansøgte projekt ikke vil medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Det lille stykke af klitten som skal bortgravet, vurderes ikke at være et yndet ynglested for markfirben. De er generelt sky overfor mennesker og lige netop her ved toiletbygningen og adgangen til stranden, er der i sæsonen mange turister og andre brugere. Klitten består de fleste steder kun af sand og hjælme og ikke den varierede vegetation som firbenene foretrækker.

Begrundelse for afgørelsen

Det ansøgte ligger inden for strandbeskyttelseslinjen, og forudsætter derfor dispensation efter Naturbeskyttelsesloven.

Genoptagelse

Kystdirektoratet har pligt til at genoptage en sag, hvis afgørelsen lider af væsentlige mangler, eller hvis der er fremkommet nye faktiske oplysninger af så væsentlig betydning for sagen, at der er en vis sandsynlighed for, at sagen ville have fået et andet udfald, hvis oplysningerne havde foreligget i forbindelse med den oprindelige stillingtagen til sagen.

Kystdirektoratet er også forpligtet til at genoptage en sag og vurdere den på ny, hvis der ved den tidligere behandling af sagen er begået væsentlige sagsbehandlingsfejl.

Desuden kan nye retlige forhold betyde, at Kystdirektoratet er forpligtet til at genoptage en sag, f.eks. hvis der foreligger en væsentlig ændring med tilbagevirkende kraft i det retsgrundlag, som forelå på tidspunktet for Kystdirektoratets oprindelige afgørelse.

Kystdirektoratet har vurderet sagen på ny og finder, at der er fremkommet nye faktiske oplysninger, som kan begrunde en genoptagelse af sagen. Herved er særligt lagt vægt på Fredningsnævnets afgørelse, herunder at der ikke er tale om en naturlig klit.

Dispensation

Det fremgår af lovbemærkningerne til en ændring af naturbeskyttelsesloven i 1994 - "kystloven" - at det vil være muligt at opnå dispensation fra strandbeskyttelseslinjen til at etablere mindre foranstaltninger til støtte for

friluftslivet og dermed til fremme af turismen. Mindre foranstaltninger er f.eks. toiletbygninger, informationstavler og skilte samt andre beskedne opholdsfaciliteter. Det er en forudsætning for at opnå dispensation, at anlægget placeres og udføres under hensyntagen til den omgivende natur.

Der er søgt om dispensation til udgravning af klit med henblik på ændret placering af affaldscontainere, samt etablering af støttevæg og befæstning af udgravet areal i klit med asfalt efter udgravning. Ændringen er ansøgt som led i udvidelse af sanitære forhold grundet et øget behov med afsæt i turisme på stedet. Affaldscontainerne flyttes til lige nord for og i tilknytning til toiletbygningen.

Kystdirektoratet har endvidere vurderet det ansøgte i forhold til international lovgivning om naturbeskyttelse og konkluderet, at der ikke er hensyn, der taler afgørende imod det ansøgte. Se afsnittet "Vurdering efter lovgivning om international naturbeskyttelse".

Kystdirektoratet giver på denne baggrund dispensation til udgravning af klit med henblik på placering af affaldscontainere, etablering af støttevæg, befæstning af udgravet areal i klit med asfalt, som redegjort for i Frederikshavn Kommunes ansøgning og korrespondance herom.

På baggrund sagens oplysninger, vurderes det, at der er tale om et særligt tilfælde, jf. § 65 b, stk. 1, hvor der kan dispenseres fra strandbeskyttelseslinjen. Herved er særligt tillagt vægt, at forholdet ikke er egnet til at danne præcedens i lignende sager.

Kystdirektoratet finder efter en konkret vurdering, at der i forhold til strandbeskyttelseslinjen ikke er afgørende landskabelige hensyn der taler imod en dispensation til det ansøgte, herunder det af Fredningsnævnet anførte. Der er endvidere tillagt vægt, at Frederikshavn Kommune vil opbygge klitten i kanterne, således at både toiletbygningen og affaldscontainerne bliver skjult mest muligt

Direktoratet bemærker i forlængelse heraf, at den rynket rose som vokser oven på den lille del af den omhandlede klit, kan fjernes i forbindelse med udgravningen til affaldscontainere, mod at der samtidig sker genplantning med hjælme, så området med det samme reetableres, og sandet ikke blæser væk.

Hermed ændrer Kystdirektoratet sin afgørelse af 28. august 2024 om *afslag til ændret placering af affaldscontainere, samt etablering af støttevæg og befæstning af udgravet areal i klit med asfalt efter udgravning*, til en dispensation om samme.

Med venlig hilsen

Michael Würtz Skorstengaard
Specialkonsulent
Kystzoneforvaltningen
miwus@kyst.dk

Bilagsliste:

Bilag 1: Lovgivning

Bilag 2: Klagevejledning

Bilag 3: Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området

Afgørelsen er også sendt til:

- Frederikshavn Kommune, post@frederikshavn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Frederikshavn, frederikshavn@dn.dk / nature.thorning@gmail.com
- Fredningsnævnet for Nordjylland, nordlige del, nordjyllandnord@fredningsnaevn.dk
- Friluftsrådet centralt: fr@friluftsradet.dk
- Friluftsrådet, Kreds Vendsyssel v/ Thomas Elgaard Jensen, vendsyssel@friluftsradet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk og dof@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Frederikshavn, frederikshavn@dof.dk
- Dansk Botanisk Forening, Jyllandskredsen, dbf.oestjylland@gmail.com
- Dansk Kano og Kajak Forbund, miljo@kano-kajak.dk
- Danmarks Jægerforbund, sager@jaegerne.dk
- Miljøstyrelsen, Østjylland, ojl@mst.dk

Afgørelsen offentliggøres desuden på Kystdirektoratets hjemmeside, www.kyst.dk.

Bilag 1: Lovgrundlag

Naturbeskyttelsesloven

Af naturbeskyttelseslovens³ § 15 fremgår, at der ikke må foretages ændringer i tilstanden af strandbredder eller af andre arealer, der ligger mellem strandbredden og strandbeskyttelseslinjen. Formålet med bestemmelserne om strandbeskyttelse er at sikre, at arealerne nær kysten bevares så uberørte som muligt. Hermed varetages landskabelige, biologiske og rekreative hensyn.

Forbuddet mod tilstandsændringer betyder bl.a., at der ikke må opføres bebyggelse, foretages terrænændringer eller etableres beplantning inden for strandbeskyttelseslinjen. Der må heller ikke etableres hegn, placeres campingvogne og lignende, og der må ikke foretages udstykning, matrikulering eller arealoverførsel, hvorved der fastlægges skel.

En række ændringer er dog umiddelbart undtaget fra forbuddet. Undtagelserne fremgår af lovens §§ 15 a og 15 b. Kystdirektoratet har desuden mulighed for at dispensere til visse anlæg, eller hvis der er tale om et særligt tilfælde, jf. lovens § 65 b.

Af hensyn til de nationale interesser, der er knyttet til kystområderne, administreres bestemmelserne om strandbeskyttelse meget restriktivt. Der dispenseres desuden kun, når dispensationen vil være uden konsekvenser for den fremtidige administration af strandbeskyttelseslinjen.

Lovgivning om international naturbeskyttelse

Ifølge habitatbekendtgørelsen⁴ skal Kystdirektoratet, før der gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, vurdere om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt (en væsentlighedsvurdering). Direktoratet vurderer i den forbindelse, om det ansøgte kan påvirke områdets naturtyper og levesteder samt de arter, som området er udpeget for at bevare. Hvis det ikke kan udelukkes, at det ansøgte kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Viser vurderingen, at projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområde, kan der ikke meddeles dispensation til det ansøgte.

Kystdirektoratet er desuden forpligtet til at varetage beskyttelseshensyn til en række dyr og planter (arter på habitatdirektivets bilag IV) over alt i landet, det vil sige uanset om de forekommer inden for et af de udpegede Natura 2000-områder eller udenfor. Der kan ikke gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for de pågældende dyrearter eller ødelægge de pågældende plantearter.

³ Lovbekendtgørelse nr. 927 af 28/06/2024 om naturbeskyttelse

⁴ Bekendtgørelse nr. 1098 af 21. august 2023 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Bilag 2: Klagevejledning

Kystdirektoratets afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentliggjort på vores hjemmeside, regnes fristen dog altid fra offentliggørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- adressaten for afgørelsen
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- offentlige myndigheder
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Der klages via Klageportalen, der kan findes på www.naevneneshus.dk, eller alternativt på www.borger.dk og www.virk.dk. Der logges ind med MitID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Det koster 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer i gebyr at indgive en klage. Betaling foregår via Klageportalen.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis man ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal man sende en begrundet anmodning til Kystdirektoratet. Kystdirektoratet videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder, jf. § 88, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven.

Bilag 3: Udpegningsgrundlag for Natura 2000-område nr. 1, Skagens Gren og Skagerrak

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 1		
Naturtyper:	Sandbanke (1110)	Rev (1170)
	Forklit (2110)	Hvid klit (2120)
	Grå/grøn klit* (2130)	Klithede* (2140)
	Havtornklit (2160)	Grårisklit (2170)
	Skovklit (2180)	Klitlavning (2190)
	Søbred med småurter (3130)	Kransnålalge-sø (3140)
	Næringsrig sø (3150)	Brunvandet sø (3160)
	Vandløb (3260)	
Arter:	Stavsild (1103)	Marsvin (1351)

Naturtyper og arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype. Udpegningsgrundlag for habitatområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

(fra [Natura 2000-planen 2022-27](#))